

10—11 januari

Debatter m. m.

Torsdagen den 10 januari		Sid.
Hälsningstal av ålderspresidenten	3	
Anföranden av ålderspresidenten och talmannen efter talmansvalen	5	
Anförande av talmannen efter sekreterarvalet	5	
Meddelande ang. sammanträdestider	6	
 Fredagen den 11 januari		
Anförande av talmannen å rikssalen	7	

Samtliga avgjorda ärenden

Torsdagen den 10 januari		
Protokoll från justitiedepartementet ang. fullmaktsgrensning	3	
Upprop	4	
Val av talman och vice talmän	5	
Val av sekreterare	5	

Sedan i kraft av § 49 regeringsformen och § 2 riksdagsordningen riksdagen sammankommit här i huvudstaden torsdagen den 10 januari 1963, sammanträdde riksdagens första kammare i den uti riksdagens hus för kammaren anordnade samlingsal samma dag,

Torsdagen den 10 januari,

kl. 11.00

Herr SANDLER framträdde till talmansbordet och yttrade:

Ärade kammarledamöter! Midvintern vi lämnade bakom oss för någon vecka sedan behagade då vända ett mindre barskt anlete mot våra trakter än mot de väst- och sydeuropeiska landamärena, som fick uppleva dess vådliga framfart i stormdrucket kynne. Här kunde då denna med snöhölje förbundna kyla under upplivande lyster från åtskilliga solskenstimmar lättare fördragas. Under sistförflutna dagar har en bistrare köldknäpp gett vår tillvaro dess yttre signatur.

Mitt välkommen till eder alla kan jag nu rikta till ledamöter, som kunnat åtnjuta helgernas vilostunder. Med förfriskad arbetslust begynner därmed edra värv uti ett nytt års riksmöte. Dem bland eder som — på riksdagsspråk ännu inte ens årsgamla — tillträder en ny uppgift, vill vi äldre tillönska god trivsel i det arbete som här väntar på eder insats.

I sin oavslåtliga kringvandring i rymden har vår lilla boplats nu begynt ett nytt år. Det motser vi med både förhoppningar och frågetecken.

Vid denna samma tidpunkt förgånget år sade jag mig hysa förtröstan att ansatser av folkförsonande syftning inte skulle av någon världskatastrof krossas.

Den avspänning som supermakternas handläggning av höstens krisläge medfört har däråt gett en viss besanning. Det är alltså under ett lugnare internationellt lufttryck vi åter samlas, i första hand för att ägna oss åt våra egna inre angelägenheter. Men så bör vi dock inte diskontera denna förbättring av läget i världen,

att vi försummar oeftergivlig beredskap inför alltjämt möjlig omkastning däri. Med tillförsikt må därför den enighet hälsas, som manifesterats kring försvarsåtgärder till bevarande av vårt oberoende och därmed av vår självständiga huvudlinje, till gagn för egen nationell trygghet och god sammanlevnad med andra folk.

Härmed förklarar jag kammarens första plenium för året öppnat.

Sedan herr ordföranden därefter intagit talmansplatsen, tillkännagav herr ordföranden, att han på grund av bestämmelsen i § 1 mom. 2 av kammarens ordningsstadga anmodat f. d. byråsekreteraren W. Stenwall att, till dess sekreterare blivit utsedd, föra kammarens protokoll, ävensom att herr ordföranden för tillfället anställt övriga befattningshavare, som ansetts erforderliga.

Upplästes och lades till handlingarna följande från justitiedepartementet ankomna

Protokoll, hållet inför statsrådet och chefen för justitiedepartementet den 3 januari 1963.

I anledning av stadgandet i § 32 riksdagsordningen hade statsrådet och chefen för justitiedepartementet anmodat tre bland de av riksdagen valde fullmäktige i riksbanken och tre bland fullmäktige i riksgäldskontoret att närvara vid den granskning av riksdagsmannafullmakter som skulle inför departementschefen företagas innan årets riksdag sammanträdde; och infunno sig nu av fullmäktige i

riksbanken herrar Åsbrink, Kollberg och Svärd samt av fullmäktige i riksgäldskontoret herrar Renlund, Strand och Hagberg.

Till justitiedepartementet hade insänts fullmakter *dels* för 22 personer, som vid val för vissa valkretsar utsetts till ledamöter av riksdagens första kammare för en tid av åtta år, räknat från och med den 1 januari 1963, *dels ock* för fyra personer, som vid nya röstsammanräkningar blivit utsedda såsom ledamöter av första kammaren i stället för avgångna ledamöter av samma kammare.

Vid granskning av fullmakterna framställdes icke någon anmärkning mot desamma.

Protokoll över granskningen jämte förteckning å de granskade fullmakterna skulle tillika med dessa överlämnas till första kammaren.

I ämbetet:

K. G. Grönhagen

Den åberopade förteckningen, som jämväl upplästes, lydde sålunda:

Förteckning

å ledamöter av riksdagens första kammare enligt fullmakter, granskade inför chefen för justitiedepartementet den 3 januari 1963.

Stockholms län och Uppsala län

- 1 Landsorganisationens ordförande Arne Geijer, Stockholm
- 2 Fru Annie Wallentheim, Nacka
- 3 Filosofie doktorn Henrik Åkerlund, Lidingö
- 4 Häradshövdingen Erik Alexander-son, Lidingö
- 5 Direktören Einar Eriksson, Uppsala
- 6 Ombudsmannen Erik Jansson, Solna
- 7 Intendenten Gunnar Wallmark, Södertälje
- 8 Redaktören Sture Palm, Sollentuna
- 9 Lantbrukaren Ferdinand Nilsson, Ekhammar, Kungsängen
- 10 Redaktören Ruth Hamrin-Thorell, Uppsala
- 11 Gruvmaskinisten Nils Hjorth, Danemora
- 12 Lantbrukaren Gunnar Hübinette, Hjälstaby

Kronobergs län och Hallands län

- 13 Rektorn Erik Petersson, Alvesta

Göteborgs stad

- 14 Redaktören Gunnar Adolfsson, Göteborg

Skaraborgs län

- 15 Fabrikören Harry Carlsson, Tibro

Gävleborgs län med Gävle stad

- 16 Vägförmannen Sigurd Lundin, Los

Västerbottens län och Norrbottens län

- 17 Landskanslisten Hjalmar Nyström, Kiruna
- 18 Pedagogassistenten Gunvor Stenberg, Umeå
- 19 Småbrukaren Lage Svedberg, Burträsk
- 20 Socialvårdsassistenten Per Jacobsson, Vindeln
- 21 Hemmansägaren Uno Hedström, Harads
- 22 Slöjdläraren Thore Sörlin, Åsele
- 23 Småbrukaren Nils-Eric Gustafsson, Byske
- 24 Ombudsmannen Thure Dahlberg, Gammelstad
- 25 Hemmansägaren Per Petersson, Gäddvik
- 26 Arbetsförmedlingsföreståndaren Gunnar Rönneberg, Rundviksverken

Här skulle antecknas, att herrar Erik Filip Petersson, Adolfsson, Harry Carlsson och Lundin utsetts att inträda såsom ledamöter av kammaren i stället för respektive herr Nestrup, herr Öhman, herr Nord och herr Jonsson, vilka fyra ledamöter av sagt sig sina riksdagsmannabefattningar.

Enligt § 2 i ordningsstadgan för kammaren anställdes nu upprop av kammarens ledamöter, varvid såsom frånvarande antecknades:

fru *Myrdal*,
» *Wallentheim*,
herr *Palme*,
fru *Segerstedt Wiberg*,
fröken *Mattson*,
herr *Andersson, Torsten*.

Fru *Myrdal* hade låtit anmäla att hon till följd av trafikhinder vore urstånd-

satt att infinna sig vid riksdagens sammanträde denna dag.

Följande inkomna läkarintyg upplästes:

Till riksdagens första kammare

Fru *Annie Wallentheim*, Nacka, är på grund av övre luftvägsinfektion oförmögen att inställa sig till riksdagssammanträden under de närmaste dagarna. Vilket intygas.

Länslasarettet, Nacka, den 9/1 1963.

Allan Björkman
med. dr

Ledighet från riksdagsgöromålen beviljades fru Wallentheim för den tid, det i läkarintyget omförmälda hindret varade.

Vidare upplästes en till kammaren inkommen ansökning, så lydande:

Till riksdagens första kammare

Härmed får jag anhålla om ledighet från riksdagsarbetet torsdagen den 10 januari 1963 för beivrande av sammanträde med gymnasieutredningen i Sigtuna den 7—10 januari 1963.

Sigtuna den 8 januari 1963.

Olof Palme

Den begärda ledigheten beviljades.

Fru *Segerstedt Wiberg* och fröken *Mattson* hade låtit meddela, att de på grund av trafikhinder ej kunnat infinna sig vid dagens sammanträde.

Ytterligare upplästes följande till kammaren inkomna ansökning:

Till riksdagens första kammare

Härmed får jag anhålla om ledighet från riksdagsarbetet torsdagen den 10 januari 1963 för beivrande av sammanträde med gymnasieutredningen i Sigtuna den 7—10 januari 1963.

Sigtuna den 8 januari 1963.

Torsten Andersson

Även den av herr Andersson, Torsten, begärda ledigheten beviljades.

Företogs val av talman; och utsågs därtill:

herr Sundelin med 139 röster.

Anställdes val av förste vice talman; och utsågs därtill:

herr Strand med 132 röster.

Företogs val av andre vice talman; och utsågs därtill:

herr Johansson, Ivar, med 124 röster.

Herr SANDLER, som nu lämnade talmansplatsen, yttrade därvid till herr talmannen:

Jag överlämnar nu talmansklubban till Eder, herr talman, sedan kammarens val ånyo bekräftat Eder behörighet att handha densamma.

Herr TALMANNEN intog talmansplatsen och anförde:

Herr ålderspresident, ärade kammarledamöter! Jag ber att å mina egna och vice talmännens vägnar få framföra vårt allra varmaste tack för det förtroende, som visats oss genom de nu förrättade valen.

På framställning av herr talmannen beslöt kammaren att nu företaga val av sekreterare.

Valet företogs; och befanns efter valförrättningens slut hava blivit till sekreterare utsedd:

hovrättsassessor K.-G. Lindelöw med 131 röster.

Hovrättsassessor Lindelöw fick nu företa, varvid herr TALMANNEN yttrade:

Kammaren har vid det nu förrättade valet av sekreterare för år 1963 beslutat återvälja Eder, herr hovrättsassessor Lindelöw. Jag ber att på kammarens vägnar få hälsa Eder välkommen.

Protokollsföringen övertogs härefter av sekreteraren.

In fidem

W. Stenwall

Tillkännagavs, att Kungl. Maj:t låtit genom offentligt anslag bjuda och kalla riksdagens samtliga ledamöter att fredagen den 11 innevarande månad kl. 11.00 infinna sig uti slottskapellet samt, efter förrättad gudstjänst, enligt § 34 riksdagsordningen begiva sig till rikssalen för att där inhämta vad Kungl. Maj:t hade att meddela riksdagen.

Herr talmannen meddelade, att till kammarens förfogande överlämnats ett antal inträdesbiljetter till rikssalen vid riksdagens öppnande, och hemställde, att fördelningen av dessa biljetter proportionellt i förhållande till ledamotsantalet i varje valkrets finge ske genom sekreteraren.

Denna hemställan bifölls.

Härefter yttrade herr TALMANNEN:
Till kammarens ledamöter har utdelats en stencilerad preliminär plan för kammarens plena under tiden den 10 januari —den 2 mars.

Därav framgår bl. a. att val av ledamöter och suppleanter i de ständiga utskotten avses skola äga rum vid sammanträdet onsdagen den 16 januari kl. 11.00, att remissdebatten såsom tidigare meddelats kommer att taga sin början tisdagen den 22 januari kl. 10.00 och att sista dag för avlämnande av fristående motioner är lördagen den 26 januari, då plena hålles kl. 10.00 och 19.30.

Ledighet från riksdagsgöromålen beviljades herr *Hanson, Per-Olof*, för tiden från den 14 till och med den 18 i denna månad för deltagande i Europarådets rådgivande församlings session i Strasbourg.

Justerades ett protokollsutdrag för denna dag.

Kammarens sammanträde avslutades kl. 11.58.

In fidem
K.-G. Lindelöw

Fredagen den 11 januari

Kammaren sammanträdde kl. 10.30.

Ledighet från riksdagsgöromålen beviljades fröken *Mattson* för tiden den 12—den 17 innevarande månad för bevisande av Europarådets session i Strasbourg.

Vidare beviljades herr *Palme* ledighet från riksdagsgöromålen för tiden den 14—den 19 i denna månad för utrikes resa.

Herr talmannen yttrade, att han efter samråd med andra kammarens talman finge föreslå, det första kammaren ville besluta att vid sammanträde tisdagen den 15 innevarande månad företaga följande val, nämligen

dels av fyra ledamöter i talmanskonferensen,

dels av två kanslideputerade samt av två suppleanter för dessa,

dels av sex ledamöter att delta i tillsättandet av vissa befattningshavare hos kammaren,

dels ock av fyra ledamöter att handha vården om kammarens ekonomiska angelägenheter.

Detta förslag antogs.

Herr talmannen anförde vidare, att han, likaledes efter samråd med andra kammarens talman, finge föreslå, det första kammaren ville besluta att vid sammanträde, som komme att hållas onsdagen den 16 i denna månad, företaga val *dels* av ledamöter och suppleanter i de ständiga utskotten, *dels* av revisorer och revisorssuppleanter för granskning av statsverkets, riksbankens och riksgäldskontorets tillstånd, styrelse och förvaltning, *dels ock* av medlemmar och suppleanter i Nordiska rådet.

Vad herr talmannen sålunda föreslagit bifölls.

På framställning av herr talmannen beslöt kammaren nu, kl. 10.33, att ajournera sina förhandlingar till kl. 10.45.

Till åtlydnad av Kungl. Maj:ts kallelse avgingo herr talmannen och kammarens ledamöter kl. 10.45 till slottskapellet, där riksdagspredikan hölls av kyrkoherden i Örnköldsviks pastorat, prosten Jan Berndes. Efter gudstjänstens slut begav kammaren sig till rikssalen, i vilken även andra kammaren infann sig.

Hans Maj:t Konungen kom tillstädes och öppnade riksdagen med det i protokollsbihanget införda tal.

Herr TALMANNEN framträdde därpå och yttrade:

Eders Majestät!

Händelseutvecklingen på det internationella området har även under det senast gångna året stått i förgrunden för intresset även i vårt land. Ibland har det väl förefallit som om en viss avspänning i läget kunde vara att vänta. Men tecken på någon *varaktig* förbättring har ännu icke kunnat skönjas. Meddelandet att från Sveriges sida avses att även i fortsättningen inom Förenta Nationernas ram aktivt verka för överenskommelser i nedrustningsfrågan bör därför väcka tillfredsställelse. Detsamma gäller meddelandet om att det svenska biståndet till de undervecklade länderna kommer att ökas.

Som Eders Majestät nyss framhållit har den ekonomiska utvecklingen i Sverige under det gångna året varit gynnsam. Men att det på vissa områden inom vårt näringsliv för närvarande råder en viss osäkerhet, för att inte säga oro, inför framtiden torde inte kunna förnekas. Som en mindre gynnsam utveckling på det ekonomiska området måste väl också betecknas den inkomstefterläpning, som kunnat konstateras för jordbruksnäringens del.

Det råder säkert full enighet om att det sociala och kulturella reformarbetet bör fullföljas i den takt våra resurser medgiver. Glädjande är därför meddelandet att i det budgetförslag, som nu kommer att föreläggas riksdagen, ökat utrymme kunnat beredas för sådant fortsatt reformarbete. Det av Eders Majestät bebådade förslaget till lag om fyra veckors semester får väl också ses som ett led i det fortgående samhällseliga reformarbetet.

De likaledes bebådade förslagen om övergång till högertrafik, om målmedvetna åtgärder för att förbättra trafiksäkerheten och om riktlinjer för den framtida trafikpolitiken kommer säkert att bli föremål för stort och allmänt intresse.

I förvisning om att första kammaren kommer att ägna Eders Majestäts samtliga förslag en omsorgsfull prövning i positiv anda och med varmaste önskan att lycka och välgång må följa Eders Majestät och hela det kungliga huset betygar

jag Eders Majestät första kammarens undersåtliga vördnad, tillit och trohet.

Sedan andra kammarens talman därefter i denna kammarens namn till Hans Maj:t Konungen framfört andra kammarens undersåtliga vördnad, fingo talmännen vardera mottaga, av herr statsrådet och chefen för finansdepartementet Sträng, ett exemplar av Kungl. Maj:ts proposition nr 1, angående statsverkets tillstånd och behov under budgetåret 1963/64, samt av herr statsrådet och chefen för justitiedepartementet Kling ett exemplar av Kungl. Maj:ts berättelse till 1963 års riksdag om vad i rikets styrelse sig tilldragit, varefter ceremonien å rikssalen avslutades och första kammaren enligt beslut, fattat före avtågandet från samlingsrummet, åtskildes vid utgången från rikssalen kl. 12.29.

In fidem

K.-G. Lindelöw